

Наша Церква

Ч. 2
No. 2

КВАРТАЛЬНИК
QUARTERLY

ЛОНДОН, БЕРЕЗЕНЬ 1949
LONDON, MARCH, 1949

З М І С Т

	стр.
Зустрічі з Владиною	2
„Добрий Пастир береже своє стадо“ — Іх Ексц. Мир Іван Бучко серед українців В. Британії	3
Фоторепортаж з відвідки Єпископа Івана Бучка у: Лондоні — Ноттінггемі — Карбуртоні — Ілі — Фрайдей Брідж — Дісс — Шеффільді — Рочдейл — Манчестері — Гаддінгтоні — Братфорді	3-11
3 Різдвяного Пастирського Послання Мир Івана-Апост. Візитатора Українців у Зах. Європі	12
Доля наших Влади	13
Слова Святішого Отця	14-15
Єпископ Ноттінггему Едвард Елліс — щирий приятель українців	15
Св. Теодор Нентерберійський (Патрон української католицької церкви в Лондоні)	16-17
О. др. П. Дячишин: Підсумки досягнень і напрями дальшої праці (Соборчии української кат. Церкви у В. Британії)	17-19
Адреси українських кат. священників у В. Британії і округ їх релігійного обслуговування	20
Хроніка	20
Адреси української католицької преси у світі	21-22

Ціна 2 шіл.

Н А Ш А Ц Е Р К В А ч. 2

Пам'яткове видання Української Католицької Церкви
у В. Британії, присвячене відвідинам Їх Ексцеленції
Кир Івана Бучка в грудні 1948. Накладом Церковної
Ради Української Католицької Церкви в Лондоні,
143, Saffron Hill, E.C.1.

Редактор видання: М. Семчишин.

Лондон, березень 1949.

O U R C H U R C H No. 2

a souvenir in commemoration of the visit of His
Excellency Bishop Ivan Butenko to the Ukrainian
Catholic Church in Great Britain. Published by the
Council of the Ukrainian Catholic Church, 143, Saffron
Hill, E.C.1.

Edited by M. Semczyszyn.

London, March, 1949.

Printed by Williams, Lea & Co., Ltd., Clifton House,
Worship Street, London, E.C.2. England.

Н
А
Ш
А

Ц
Е
Р
К
В
А

*„Як Пастир ваш, скиталець такий як і ви, що так як ви не може
вернутись до Рідного Краю і турює за ним так як ви, що співчуває
з вами на кожному кроці і в кожній хвили, бажаю вам усім мої
Дорогі в Христі Браття і Сестри цієї потіхи з неба від нашого Боже-
ственного Спасителя і бажаю Пого, щоби зі світлим Празником Пого
Роздества і з Новим Роком 1949 обдарував вас найбагатшими благо-
дателями свого Пресвятого Серця, а зокрема потіхою і солодкою надією
на краще“.*

*(З Різдвяного Пастирського Послання
Єпископа Кир Івана, Рим 1949)*

Іх Ексцеленція Преосвященний Кир ІВАН БУЧНО, Апостольський Візитатор українців у західній Європі, єдиний в Європі Владика нашої Церкви, заслужений Громадянин, Моцнат української науки, Добродій і Опіку української молоді на чужині, — відвідав в днях 3 — 31. грудня 1948 р. громаду українських сирітальців на Британських Острвах.

Незабутнім хвилинам зустрічі Дорогого Владика з Вірними нашої Церкви і з нашим Духovenством — присвячуємо оце пам'яткове видання „Нашої Церкви“.

Зустрічі з Владикою

В ІСТОРІЇ нашої Української Католицької Церкви на вигнанні окрему главу творитимуть зустрічі вірних зо своїм Владикою — Апостольським Візитатором Їх Ексцеленцією Кир Іваном Бучком, який в тяжких роках скитання, як справжній Пастир береже своє розпорошене, війною знищене, часто зневірене стадо перед супротивними хвилями чужини. Його поїздки до таборів українських полонених в Італії, скитальців в Австрії, Німеччині, до колоній українських робітників Франції, Бельгії, Голляндії і В. Британії—це були і є поїздки батька до своїх розгублених по широкому світі дітей. З радістю, зворушенням, а то й часто з сльозами в очах та з синівською відданістю приймають його вірні нашої Церкви скрізь, де лиш Владика наш з'явиться. Кожночасний його приїзд до тої чи іншої нашої колонії стає не то що подією, але справжнім пережиттям, стає тривким спомином на довгі-довгі часи. Бо ще ніколи мабуть наша, на поталу долі кинена, людина так дуже гаряче не прагнула слова потіхи, розради і піддержки, як сьогодні на чужині. Ще ніколи не була вона така осамітнена. горем своїм і народу свого пририта — опечалена, як в ті сучасні — і ніколи незабутні дні великого ісходу з Батьківщини. І лікарем наших знеможених душ є наш Владика, а ліком на те, чим серце болить є слово Боже, що він його несе усім нам „страждующим і путешествующим“ . . .

Його відвідини українських скитальців на чужині можна прирівняти тільки до подібних, хоч проведених в умовинах іншого часу, відвідин незабутнього Князя нашої Церкви св.п. Митрополита Шептицького полонених українців під час першої світової війни в таборах Австрії і Німеччини, а подібність ця не тільки в зовнішніх фактах і в аналогіях. Вона має ще й глибший свій сенс, свій і взаємозв'язок.

Як тоді так і тепер наш нарід був виставлений на тяжку пробу. Церква наша була тим же самим ворогом що й сьогодні переслідувана, духовенство і передові люди насильно депортовані в глибину Росії. Тоді край наш терпів свавілля жорстоких окупантів а сотні тисячі полонених українців по таборах Вецляру і інших місцевинах та цивільних громадян силоміць ув'язнених по Талергофах і Гміндах терпіли неповинно. „Татунцьом дорогим“ величали наші селяни нашого Великого Митрополита, коли Він відвідував і потішав їх, та де і як тільки міг помагав їм у їхній тяжкій недолі . . .

Так було тридцятькілька років тому . . .

А сьогодні? Чи не переживає наш нарід подібних терпінь хоч куди більш жорстоких? Чи не переживає і там на Рідних землях і тут на чужині? Окрадений з волі, позбавлений своїх Пастирів, викорінений з землі, насильно відділений від своїх сімей, переживає наш нарід свою справжню Голготу. І тільки Божим Провидінням нам вигнанцям з Рідної землі тут на заході пощастило мати свого Батька—Опікуна, який користуючись виїнярковою ласкою Св. Отця бере під свій омофор, так як колись наш Великий Митрополит, розпорошених по світі всьому вірних нашої Церкви. Він — Владика наш Кир Іван, подібно як колись Митрополит наш, стоїть міцно на сторожі нашої Церкви на скитанні, чистоти її законів і на сторожі духа згоди, єдності і вірності між українцями католиками. Він — наш Владика — в ті тяжкі і переломові для нашої Церкви і народу нашого хвилини, здійснює ту велику місію, яка припала нашій католицькій Церкві супроти своїх вірних і загалу українського народу: не тільки оберекти свій виноградник, але й помножити дані їй Христом Спасителем таланти п'ятикратно. Бо Українська Католицька Церква, що її при Апостольським Престолі очолює наш Владика є була і буде кивотом божих заповідей, які з нашими національними заповідями виховують повноцілну і повновартну українську людину.

Добрий пастир береже своє стадо

ІХ ЕКСЦЕЛЕНЦІЯ КИР ІВАН БУЧКО

СЕРЕД УКРАЇНЦІВ В. БРИТАНІЇ

ТРЕТЯ поїздка Апостольського Візитатора Кир Івана по В. Британії в дні 3-31 грудня 1948 р., в порівнянні до двох перших поїздок (у січні 1947 і в листопаді 1947 рр.) пройшла мабуть найкраще. Склались на це різні причини. В час, коли Єпископ вперше загостив до В. Британії ми клали щойно перші підвалини під розвиток нашого життя на тутешньому терені; восени 1947 — за час його другого поїзду, вже, що правда, існувало поважне число українських зорганізованих осередків, але ж і мала кількість наших священників (всього 5-ох, коли не рахувати 4-ох, що перебували в той час в полоні), і ще не зовсім закінчений процес розселення прибуваючих з континенту робітників, — не дозволили ще тоді як слід розвинути нашому релігійно-церковному життю. Щойно в половині 1948 р., коли еміграція українців на Британські Острови в основному закінчилась і коли црийшло до нормалізації життєвих умовин нашого робітництва, а поруч з цим звільнення з полону наших священників і приїзду декількох нових, — наше громадсько-суспільне, а передовсім релігійне життя почало проявляти себе в більш зорганізованих і суцільних формах.

Перевірити стан, в якому живе і працює Українська Католицька Церква у В. Британії, відбули ділові наради з вищими достойниками католицької Церкви на цьому терені як і з підчиненим своєму урядові нашим священством та врешті зустрілись особисто з масами своїх вірних — це були і основні цілі третьої поїздки Апостольського Візитатора до В. Британії. Намічене на перші дні грудня 1948 р. благословення першої української католицької церкви в Лондоні було теж одною із причин цього приїзду. Як і під час перших і других відвідин так і цим разом не жалів наш Владика ні трудів, ні свого здоров'я, щоб як скрізь (Австрія, Німеччина, Франція, Бельгія) так і тут у В. Британії особисто доглянути справ церкви і принести своїм вірним слова потіхи, розради, Св. Отця і свого благословення.

І треба це особливо підкреслити, що одномісячний поїзд Єпископа серед нас був вщерть виповнений візитаціями наших релігійних осередків, зустрічами вірних, конференціями, нарадами і творчою працею Єпископа. Лондон — Ноттінгем — Карбуртон — Ілі — Фрайдей Брідж — Дісе — Шеффільд — Манчестер — Гаддінгтон — Бадфорд — ось шлях єпископських поїздок по В. Британії, а кожний його приїзд до того чи іншого осередку зустрічали вірні церковними відправами, святочними сходами, концертами, бенкетами, тощо. І сміло можна сказати, що місяць поїзду його у В. Британії був справді місяцем великої праці Владика, який і залишив по собі тривкий слід у формі дальшого зміцнення організаційних форм нашого церковного життя на цьому терені і незатертий спомин та глибоку вдячність у серцях вірних.

А тепер даймо слово реляціям наших кореспондентів з місць поїзду Єпископа про те, як проходили його зустрічі з вірними.

* * *

„Храм наш — наша твердиня“

Лондон

Це було ранком 4. грудня, коли континентальним поїздом на Ліверпульський двірець прибув Ексцеленція Кир Іван. Тут уже дожидав його зверхник української католицької Церкви о. дек. Йосафат Жан ЧСВВ в оточенні священників і представників громадянства. Звідсіля Єпископ негайно від'їхав до церкви при Сафрон Гіл, де саме очікував його, вітаючи хлібом і сіллю, о.др. П. Дячишин та містоголова церковної Ради проф. А. Кулинич. Єпископ оглянувши новопрдбану і вже частинно відреставровану церкву як і весь будинок, де знайшли приміщення і наші лондонські священники і парохіяльна канцелярія, подався на спочинок.

Увечорі цього ж дня у церковному приміщенні відбулась перша зустріч нашого Владика з представниками українського громадянства і численними гістьми. Пер-

Фрагмент нутра української католицької церкви в Лондоні (вістар з заїмпровізованим іконостасом)

шим в імені української громади Лондону привітав Єпископа ред. М. Семчишин, а згодом слідували дальші привіти: проф. А. Монцібовича в імені церковної Ради, п. Шкавритка в імені СУМ-у, п. Я. Гавриха в імені Пласту, п. Ю. Єнкали від Студентської Громади і врешті п. мгр. Т. Данилова від Централі СУБ-у.

У відповідь на вітання Єпископ виголосив промову, в якій між іншим заявив, що приносить з собою благословення Св. Отця, який постійно цікавиться долею українських скитальців. Дальше зупинився він на трагічній долі нашого народу, що переживає свою тяжку пробу під чоботом варвара сходу. Але, хоч ворог вигнав нас із Батьківщини ми не здались: ми принесли в собою на чужину міць українського духа, який ніколи не пригасне поки житиме українська людина. Цей дух боротьби—продовжав Єпископ—проявляє себе однаково міцно і там на Рідних Землях, де в нерівнім бою кривавляться наші мужні воїни в лавах УПА, як і тут на чужині, де ми викуваємо собі кращу долю. „Ми можемо бути горді з того—сказав на закінчення Єпископ,—що в тяжких умовах чужини здвигнули тут — у В. Британії — свій перший храм. І хоч як прикро, що він такий вбогий, він наша твердиня. В ньому сила нашої віри“.

Подякою за вітання і єпископським благословенням закінчилась ця перша зустріч з Владикою.

* * *

„Ми на чужині, але серце наше завжди там — в Україні“

Це був великий, радісний і незабутній день 5 грудня — день благословення пер-

шої української католицької церкви на Британській землі. Повідомлені про це небуденне свято українці Лондону і ближчих та дальших околиць ще довго до початку Архисрейської Служби Божої залягли вузькі вулички біля церковного будинку. Поволі заповняється невеличка церковця, та вона не в силі всіх змістити. Прибувають численні запрошені гості — англійці, білорусини, українці, католики і православні. В оточенні священиків входить у церкву Владика. Починається церемонія благословення церковного нутра намащенням елеєм стін і покроплення свяченою водою. Врешті починається Архисрейська Служба Божа. Стає до неї Преосвящений Кир Іван, в сослуженні оо. дек. Й. Жана, др. П. Дячишина, О. Маркевича, М. Патриля; діаконують оо. А. Бабій і Е. Кордуба; співає найкращий в Англії хор—„Бурлака“. В молитвах і піснях оживає вбога церковця, серця вірних зливаються в одне нерозривне, поєднане духом далекої Батьківщини, якої частина з нами отут . . .

З словом до вірних виступає Владика. Він говорить про той радісний день, коли то сьогодні пропам'ятного року 1948, п'ятого дня, місяця грудня, українські скитальці-католики приготували для Бога рідну святиню. І хоч вона вбога, а проте вона рідна, бо своя і нагадає ті бідні вифліємські ясла, в яких колись прийшов на світ Христос. Але не почуття прикраси, а гордості проникає нас. Бо ми горді за те, що в таких тяжких умовах спромоглися здвигнути Богові храм, даючи тим доказ сили нашого духа і нашого прив'язання до нашої віри і Церкви. Ми на чужині — говорив в Владика, але серце наше там — в Україні . . . І нам лиш видержати, як і досі. в тих чеснотах, яких нас учить Церква і наше минуле, а наші терпіння будуть нагороджені . . .

Масстатичним „Боже вислухай благання“ і католицьким гимном кінчається велике і незабутнє свято, що залишило серед усіх, хто його пережив тривкий спомин.

В день благословення першого українського католицького храму в Лондоні. Кир Іван готується до Архисрейської Служби Божої

Після Богослуження українська громада Лондону влаштувала для Достойного Гостя бенкет з участю окремо запрошених українських і чужинецьких гостей, під час якого присутні обмінялись своїми думками, а в промовах ще і ще раз відмітили силу рідної Церкви і животворної релігійно-національної та державницької традиції, якої одним із найдостойніших наших представників є саме наш Владика.

* * *

У вечорі цього ж дня в залі Вестмінстер відбувся концерт хору „Бурлака“ під батуту п. Є. Гордія. Рекордове число українських і чужинецьких гостей (ок.

1.000 осіб) прислухувалось мистецько виконаним пісням релігійного і поважно-національного характеру, якими наш хор звеличав приявність апост. візитатора.

Так закінчилися торжественні святкування в Лондоні, які були величавою маніфестацією відданості рідній Церкві, національної єдності і пошани для її найвищого представника—Іх Ексселенції Кир Івана.

„Всім серцем благословлю вас“ . . .

Ноттінггам

Свою першу поїздку до українських громад розсіяних по всіх усюдах британського простору відбув Владика до Ноттінггаму, що, разом із сусідніми околицями як Дарбі, Лінкольн, Рутланд, творить одне з найповажніших скупчень українських робітників.

Ще увечорі 11 грудня почали з'їздитись до ноттінггамського Альберт Голу численні групи українських робітників, бо саме на той вечір була призначена перша зустріч з Владикою. Всю програму зустрічі старанно опрацював місцевий Відділ СУБ-у. Але ж всім тим, що так гаряче прагнули зустріти Владика святочною академією прийшлося розчаруватись . . . На залі з'явилися тільки панотці з його оточення, прохаючи вибачення в імені Єпископа, який знеможений і недиспонований, не може прийти на вітання. Проте старанно складена програма пройшла за планом.

Чергового дня в годині першій в Ноттінггамській Катедрі почалась Архисрейська Служба Божа. Це ніщо, що Богослуження назначене на годину першу вполудне — пише звітодавець—в католицькій

катедрі зібралось проте чимало українців, щоб скористати з нечастої нагоди вислухати св. Літургію в рідному обряді. До того ж Архисрейську Службу Божу. . . Всі обличчя звернені до престолу, де Владика в сослуженні отців: др. П. Дячишина, М. Габака, О. Маркевича, І. Патрила починає св. Літургію. Добрий і ознайомлений з літургічним співом хор з Редмілу (під кер. п. Соломки) додає краси і кольориту відправі.

В чужій „позиченій“ Катедрі настроїв, як у нашій рідній сільській церковці . . .

По Службі Божій на амвону виходить Пастир. Говорить як добрий хоч суворий батько. Говорить про свою любов до дітей своїх, про надію на Божу поміч, про світле майбутнє народу. „Всім серцем благословлю вас і всіх хто вам рідний і дорогий. Всіх, хто бореться за наші найвищі ідеали. Вас і весь наш народ, вас і вашу працю і вашу тугу . . .“

Вдячність за відвідини сповняла всі серця українців Ноттінггаму і околиць. Вдячність і молитва до Бога, щоб зберіг нам якнайдовше нашого Пастиря і дозволив йому далі відвідувати нас розсіяних по всіх усюдах чужини.

„Ми горді і щасливі, що ви завітали до нас“ . . .

Карбуртон

Не дивлячись на пізню пору по Богослуженні в Ноттінггамі, Єпископ вибрався до сусіднього гостелю в Карбуртон, щоб звеличати концерт влаштований на його честь і побути серед вірних.

„На привітання Дорогого Гостя—пише нам п. М. М. — вийшла вся українська громада табору із своїм управителем англійським майором Рідом. При ясно освітленій рефлектором брамі з написом „Витай Владико“ привітав Ексцеленцію о. О. Маркевич. „Ми горді і щасливі, що ви завітали до нас, бо ми віримо, що все будете опікуватися нами як і досі“ . . . В залі таборового театру, де має відбутися концерт, понад 350 осіб, в тому числі понад 150 англійців. Многолітством і повстанням з місць вітають Єпископа всі, а згодом починається концерт. При кінці забирає слово Єпископ, дякуючи українцям на рідній мові за щире прегарну гостину, а звертаючись до англійців по англійськи дякує їм за опіку над нашими робітниками.

Уділивши свого благословення Єпископ продовжений всіма від'їздить до Ноттінггаму, де дожидає його з гостиною місцевий католицький Єпископ Елліс.

В Ілі

Це було 19 грудня. Ще з вечора, попереднього дня українська громада Ілі біля Кембрідж нервово закінчує останні приготування для прийняття Владики і врешті виїздить на двірець зустрічати його — Хвилюючі хвилини . . . пише нам звітодавець п. М. Погляди всіх направлені в бік Кембрідж. Звідтіль, за 5 хвилин над'їздить поїзд і з вагону висідає Іх Ексцеленція Кир Іван. Він приємно всміхається до вітаючих його б. полонених вояків, що тепер працюють цивільними робітниками.

Година 12 вполудне. Коло католицької парохіяльної церкви м. Ілі натовп. Юнаки розставились шпаліром. Довкруги маса народу: це українці з усіх сусідніх гостелів прибули зустрічати Владику. Вітають його хлібом і сіллю при вході до церкви. Відправляється Архисерейська Служба Божа, співає хор під керуванням п. Сохійського з гостелю Майнд Гол. Після відправи Єпископ прибуває до гостелю при Вест Фен Ровд в Ілі, де його вітає голова місцевого осередку п. Анд-

Біля католицької парохіяльної церкви в Ілі дожидають Владики

рієвський. До заставлених столів засідає біля 200 осіб. По обіді Єпископ відвідує академію присвячену українським героям—Біласові і Данилишиніві, яку влаштували члени місцевого осередку СУМ-у. Вислухавши гарно складеної програми Іх Ексцеленція забрав слово, підчеркуючи, що колись був сам наочним свідком тої трагічної події, якою була неповинна смерть обох героїв українського підпілля. Подякою за прийом і теплим працанням закінчилися відвідини гостелю.

* * *

Парох церкви англійців передає нашому Єпископові ключі від церкви в Ілі

*„Не шукати нам іншої
віри . . .“*

Фрайдей Брідж

Прибув сюди Єпископ ввечері цього ж самого дня. Єпископ загостив до гостелю Фрайдей Брідж. Тут вітав його хлібом-сіллю в імені цілої громади п. П. Кіцінський при співучасті місцевого хору, що співом „Вітай між нами“ супроводжав Владику до брам таборової української католицької церкви. Службу Божу, відправивляє о. Габак, а згодом до народу промовив Єпископ закликаючи до любови Батьківщини, народу і вірності українській католицькій Церкві, бо „тільки одна правдива, єдина Апостольська Церква є у світі і не шукати нам іншої віри та не ходити до інших. Він проводить вірним слова обітниці любити Бога, Церкву свою і Україну, а вірні повторяють її за ним. Він врешті згадує про героїчну боротьбу народу нашого, що в лавах УПА змагається за звільнення Батьківщини і ставить за приклад героїства і посвяти. Вкінці благословить всіх і так кінчаються ці незабутні для українців у Фрайдей Брідж хвилини.

Серед хворих у Дісс

У своїх поїздках по осередках, де живуть українські робітники не забув Кир Іван відвідати містечко Дісс, б. Кембрідж, де в таборовому шпиталі кількадесять хворих б. вояків Української Дивізії. Програма відвідин цього осередку була зовнішньо така сама як і всюди: вітання, Служба Божа, спільний обід, але вона була інша гими переживаннями, що їх зазнали в зустрічі з своїм Пастирем нещасні, приковані до ліжка жертви війни. Було щось зворушливого в тім, коли на лавах таборової церкви появились покулені постаті тих хворих, що могли прибути на відправу і, прислухуючись до молитви Архирея свого, заносити свої мольби до Всевишнього, щоб не залишив їх на поталу гіркої і тяжкої долі. Цей день, 20 грудня в переживаннях наших окалічилих на здоровлі братів у Дісс напевно був одним із днів великих зворушень. Такі самі переживання, часто невисказані, мусів мати Він — наш Владика, — коли уділяв їм свого пастирського благословення і коли молився за їх спасіння . . .

... на лавах таборової каплиці в Дісс ...

В таборі українських вояків у Шеффільді

Прибув сюди Преосвящений 21 грудня м.р. де вітав його в імені української команди табору полк. Нікітін, а згодом зустріли його в шпалір усталені полонені, в імені яких промовив до Єпископа підпл. Роман Долинський.

Єпископ не гаючись поспішає до таборової церкви, де на порозі зустрічає його з словами вітання о. М. Ратушинський, висказуючи вдяку за прибуття до одного з останніх таборів українського вояцтва на чужині. Згодом заповняється святочно прибрана таборова каплиця, в якій з'явилося к. 200 таборовиків, щоб без різниці віровизнання вислухати Архирейської Служби Божої.

„Безконечна вдяка належить Господові Богові і Пречистій Матері — говорив Владика у своїй проповіді до українських вояків — за ту опіку, якої ви вазнали в час полону в Ріміні, а згодом в переїздом до Англії. Бо тільки Божа опіка зберегла вас від тих страхіть і жорстокостей пововного часу, на які ви, як бувші вояки, були наражені“. Окремо згадав Преосвящений про щирю батьківську опіку над ними Святішого Отця, що особливо докладав старань, щоб вони, українські вояки, не попали в царство сатани. Бо тільки — говорив Владика — особиста інтервенція Папи відвернула від вас небезпеку примусової передачі ворогові. Він привозить від Святішого Отця всім українським воякам Апостольське благословення і сам наділяє їх своїм.

— Ми свідомі того — говорив за спільним столом після Богослуження пполк. Р. Долинський складаючи подяку Владиці — скільки Вам Ексцеленціє і Вашим заходам перед Святішим Отцем завдячуємо. Таборовики наші, наші бувші вояки, вповні розуміють ту велику заслугу Вселенського Отця, котрий в найбільш тяжкий час взяв їх під омофор своєї опіки. Ту вдячність передайте Святішому Отцеві і запевніть його, що про нього нам ніколи не забути...

„Боже Провидіння призначило наш нарід на сповнення важної релігійно-історичної місії“

Нам припала честь вітати в себе Преосвященного Апостольського Візитатора — пише о.Д.—в днях 22-25. грудня м.р.

Їх Ексцеленція прибув спершу до Рочдейл, де початки душпастирської праці серед наших вірних завдячуємо виключно конвентові сестер Палльотинок, майже виключно німецького походження, отже емігранток, що і найкраще орієнтуються в потребах наших скитальців і душпастирів. З великою радістю прийняли СС. Палльотинки вістку про приїзд Єпископа, якого гостили як свого власного найдостойнішого гостя.

Біля церковної брами Рочдейл зустрічали Владика вірні і представники місцевих українських установ в дні 22. грудня. Хлібом-сіллям вітав його п. дир. Горішний і провів Владика вдовш почесного шпаліру, що його творила молодь СУМ-у і Пласту. Після привітання в церковних дверях Єпископа духовенством округи і відправи Молебня, Преосвящений виголосив промову. „Боже Провидіння призначило наш нарід не на загибель—говорив Владика, а на сповнення важної релігійно-історичної місії... І та свідомість великого призначення української Церкви повинна бути в нас постійно і всюди; свідомість наших обов'язків перед Богом, нашою українською католицькою Церквою і Апостольським Престолом“.

Вечорі чергового дня після цілоденних зайнять Єпископа, що ознайомлювався з умовами і потребами душпастирської праці в цій окрузі, відбулася в конвенті

АПОСТОЛЬСЬКА ВІЗИТАЦІЯ ДУШПАСТИРСЬКИХ ОКРУГ РОЧДЕЙЛ-МЕНЧЕСТЕР

СС. Палльотинок спільна вечера з представниками громадянства. При цій нагоді Преосвящений і українські гості були співучасниками театральної інсценізації п.н. Вифлеємська ніч, влаштованої згаданими сестрами для польських і німецьких емігранток. Давно вже не бачили наші громадяни так гарно виведеної релігійної вистави, для якої своє признание і подяку висказав теж і Владика уділяючи всім свого архиєрейського благословення. Цей вечір проведений разом з Єпископом хоч тривав коротко, але він дав Владиці нашому нагоду познайомитись і дружньо поготорити і з членами СУБ-у і парохіяльної Ради і вірними обох віровизнань. В імені всіх зібраних гарною промовою вітав Їх Ексцеленцію проф. др. В. Лукіяненко.

* * *

Менчестер відвідав Преосвящений в сам день Різдва за латинським обрядом. В годині 12, вполудне Єпископ прибув до церкви, де звичайно правляться українські Богослуження і тут вітав його хлібом-сіллям представник місцевих українських установ п. Лесньовський, а при церковних дверях місцеве духовенство. Згодом відбулася торжественна Архиєрейська Служба Божа, під час якої співав хор „Думка“. Глибоке враження на численні зібраних

Гаддінгтон

Табор Гаддінгтон в районі Единбурга—це один із більших українських осередків, в Шотляндії. Його українські жителі це переважно звільнені з полону українські воїни, які й зуміли завести в себе в таборі зразковий лад і надати своєму життю міцний організований характер. Не дивно, що саме той табір обрав Владика для своїх єдиних у Шотляндії відвідин, куди прибув 25. грудня м.р. Вже саме вітання на залізничній станції мало дещо інший як звичайно характер: представники місцевого Відділу СУБ-у, товариства „Просвіта“, СУМ-у прибули двома особовими, замаскованими українськими прапорцями автами, викликаючи серед чужинців помітне зацікавлення. В самому ж таборі

зараз за імпозантно прибраною брамою, прикрашеною національними прапорами і написом „Вітай Владико“, в довголезному шпалірі усталились сумівці із трьох таборів та велика кількість українських громадян місцевого і сусідніх таборів. Були заступлені табори з Мек Мері, Іст Форчюн, Мортон Гол, Долксайд, Сен Босфільд, Льюкербі, Данді, Кріф і і. І хоч ранок був досить морозний, проте около півтора тисячі вірних терпеливо ждало в привітальній брамі на свого Владика. А коли врешті Він з'явився, вийшла назустріч процесія, а згодом о. Бабій вітав його традиційним хлібом-сіллю, а представники СУБ-у, СУМ-у і першого делегатського з'їзду українців у Шотляндії вітали його промовами. Хор „Славути“ проспівав багатоголосно, а згодом всі провели Владика до таборової церковці на коротку молитву.

(Манчестер—докінчення)

вірних зробила проповідь Владика, який закликав до віри і надії в Боже Провидіння, до вірності католицькій Церкві як і синівської відданості Святішому Отцеві Папі Пієві XII великому добродієві і опікунові українського народу. Спонтанні оклики з грудей всіх приявних свідчили, що заклик Достойного Архисерея знайшов в них повне зрозу́міння і буде переведений в життя.

З уваги на час Різдва, під час якого репрезентативні залі Манчестеру зайняті, прийшлося влаштувати зустріч з Владикою в тісних і скромних приміщеннях „Українського Товариського Клубу“. Тут зібрались представники українського громадянства і тут в прикрашеній великим портретом Митрополита Шептицького залі, виступив перед єпископом з своєю окремо підбраною програмою хор „Думка“.

Цього ж дня, в годині 10.45 в католицькій церкві міста Гаддінгтон Владика відправив Архисерейську Службу Божу. Брама церкви була прибрана зеленню і українськими та папськими прапорами, а порядок біля неї вдержували уставлені в шпалір юнаки СУМ-у. Велика церква не могла помістити всіх вірних, з яких багато мусіло стояти на дворі. Під час Літургії співав хор „Славути“. А коли згодом Владика виступив з проповіддю до вірних, вони вислухали її з великою та глибокою увагою.

Після Служби Божої в таборі відбувся влаштований на честь Достойного Гостя бенкет, в якому взяли участь визначні британські гості, а це Архиспископ Единбурга, голова Шкотської Ліги Європейської Свободи п. Стюарт, представники міністерського Відділу Рільництва, ІМКИ та преставники місцевої британської адмі-

ЯК БРАДФОРД ВІТАВ ВЛАДИКУ

(Репортаж п-і В.С.)

Останнім осередком, що його відвідав Кир Іван під час своєї Апостольської візитації у В. Британії в грудні 1948 р. був Брадфорд. Ось, в яких картинах змальовує п. В.С. останню гостину нашого Владика серед своїх вірних в Брадфорді.

27. грудня 1948 р. о годині 4.20 ранку Їх Ексцеленція в супроводі двох духовних отців скромно прибув на одну зі станцій Брадфорду.

Був холодний вітряний передранок дещо з морозом, що сповняв повітря свіжістю, так приємною в Англії на зміну мрякам і дощам.

Подібно тій свіжості морозу вістка про приїзд Владика просвіжила українських мешканців Брадфорду й, зірвавши їх зо сну, владно привела півночної ночі до станції ще задовго до часу приїзду Їх Ексцеленції.

Скоро перед приходом поїзду струнками рядами уставилась молодь Брадфорду, організована місцевим СУМ-ом і, не звертаючи уваги на холод, хлопці й дівчата в легких сумівських одностроях мужньо очікували на Кир Івана.

(Гаддінгтон—докінчення)

ністрації. З українців були приявні: представник Централі СУБ-у п. mgr. Данилів, члени нововибраної Округної Ради СУБ, та представники інших організацій, разом ок. 40 осіб. Бенкет почався словом-привітом представника українців, який вітаючи Владика нашого і гостей в англійській мові підкреслив велику пошану і відданість всіх українців для єдиного нашого українського католицького Єпископа в Європі. Згодом промовляли Архiepіскоп, Владика (по англійськи і по українськи), п. Стюарт та інші.

Після бенкету в кіновій залі відбувся концерт хору „Славути“, що своїми релігійними піснями та колядками звеличав присутність Єпископа. Український представник привітав на концерті Єпископа від імені всіх зібраних та просив Ексцеленцію уділити благословення всім українцям в Шотландії. По слові Владика і благословенні вручено йому на згадку пастирських відвідин різьблений хрест і альбом. Грімкою овацією всіх приявних в честь Апостольського Візитатора закінчилась та незабутня для Гаддінгтону зустріч, звідкіля Кир Іван вернувся в Англію.

Місцева управа СУБ-у і СУМ-у, церковна Рада й багато вірних зі своїм парохом о. Ратушинським дружньо вітали прибувшого Владика.

А відтак всі разом супроводжували Їх Ексц. ясно освіченими, в знак Різдвяних свят в Англії, пустими ще вулицями до самого місця побуту. Зустрічні англійці дивувались тому ранньому походові десятків людей, що говорили чужою їм мовою і довго оглядались, не розуміючи, що могло звести до купи тих людей в таку ранню пору. Ні втоми, ні шкоди за перерваний сон не відчували проте ті неznані їм люди. В душах бо їхніх світилась радість незабутньої в житті події—зустрічі з своїм Владикою—Апостольським Візитатором для українців розкиданих по чужих країнах Західньої Європи.

На 11-ту годину ранку була назначена урочиста Служба Божа. На вулиці, біля церкви св. Патрікія, де звичайно відбуваються греко-католицькі Богослуження, зібралось багато людей. Сотні українців в Брадфорду й околиць, англійці, представники польських і литовських організацій, священники англійські, польський і литовський, представники місцевої англійської преси, а перед входом до церкви, знову не зважаючи на холод, стрункі ряди сумівок і сумівців — всі гучними й сердечними вигуками „Слава Владичі!“ вітали прибувшого на Богослуження Єпископа. Привітним добросердечним усміхом відповідав Їх Ексцеленція на привіти своїх вірних, швидкою і енергичною ходою проходячи повз їх тісні ряди в напрямку до церкви.

В дверях церкви за прийнятим звичаєм Їх Ексцеленцію вітав місцевий парох о. Ратушинський та всі інші приявні священники.

Відтак розпочалася урочиста Архiepейська Служба Божа в асисті п'яти священників, а то Всеч. о. Габака, о. Цетрила, о. Ратушинського та двох місцевих парохів польської і литовської кат. Церкви.

Величезна церква була переповнена. Люди з увагою слідували за кожним рухом і словом величного церемоніального Богослуження. Широ молився нарід, заливаючи свої молитви, через молитви присутнього Владика, з надією на Великого Бога, побожно вслухувався в кожне

його слово. А коли з підвищення, благословивши вірних своїх, Владика заговорив — люди плакали. Так щиро, зворушливо падали в серця слова, такою істиною доходили до душі, що родили сльози сльози віхи і духової полекші...

Віру в Бога і Україну скріпив Їх Ексц. присягою, проказаною одностайно, гучно цілою церквою— всіма вірними: „Будемо вірні Богові і Церкві нашій на вік“!—твердо і одностайно звучала вона.

Хвилини ті були зворушливі, урочисті і мабуть ніколи незабутні... В своїй кінцевій молитві благали українці ще раз Бога з'єднати їх і послати долю Україні і на цей раз та молитва була така могутня, через чисельність голосів і така надійна через молитву Владики, який присутністю своєю вкладав повну віру в здійснення її.

По скінченні Богослуження Їх Екселенція в супроводі сумівців і вірних прибув до католицької школи—тимчасової домівки місцевого СУБ-у, де жінками, за ініціативою п-ні Вітошинської, була приготовлена гостина. При вході вітали Єпископа українка в народньому строї хлібом і сіллю, як теж Голова місцевого Відділу СУБ п. В. Кордуба, Голова СУМ-у п. Наконечний і в імені жінок пані В. Смерека.

Гарно прибрані столи для численних гостей, що мали честь ділити трапезу разом з Владикою, тепла, затишна кімната створювали настрій рідної хати і гостинного прийому для достойного Гостя.

Підчас скромної але по нашому звичаю приготовленої вечері, з словами привітання звернулись до Владики представники Громадянства: від Української Автокефальної Православної Церкви вітав Владичу голову окружної церковної ради на Йоркшир — п. інж. Петренко, від англійської католицької церкви—кат. священник, який бажав кращої долі українцям і скорого повернення до дому бо, як казав, „нема місця в світі як вдома“...

Їх Екселенція в свою чергу подякував анг. католицькій Церкві що в самого початку так прихильно віднеслась до українців, даючи їм всяку можливу опіку та зокрема уділив свого благословення зворушеному і вдячному англійському парохіві.

Милою несподіванкою було привітання Пані Вітошинської, що мала нагоду вітати Їх Екселенцію тими самими словами, якими колись вітала 25 років тому, 13-річною дівчиною Апостольського Віви-

**ГРУПА УКРАЇНСЬКИХ НАТОЛИЦЬКИХ СВЯЩЕНИКІВ
ЩО ОБСЛУГОВУВАЛИ ТАБОРИ Б. ПОЛОНЕНИХ УКРАЇНСЬКИХ ВОЯКІВ В ІТАЛІЇ І В В. БРИТАНІЇ**

Сидять в першому ряді з ліва: оо. О. Маркевич, А. Бабій, Е. Нордуба, М. Ратушинський; — бувші дивізійні капелани; стоять в другому ряді з ліва: о. др. П. Дячишин, о. др. І. Прашко, о. др. М. Дзьоба—що як висланники Українського Допомогового Комітету в Римі добровільно погодились аносити всі невідомості і труди життя полонених і помагати дивіз. священникам в їхній душпастирській праці серед воєнства. Український Допомоговий Комітет в Римі у проводі з Цресоєв. Кпр Іваном з усіх українських допомогових установ в Європі був першим, що всеціло зацікавився долею українських полонених в Італії.

татора Джанокі, якого Їх Екселенція був тоді секретарем. Це вітання нас-правді зворушило Владичу, що поділився з присутніми своїми спогадами з цього часу.

Під кінець гостини прибули репортери місцевих англійських газет і дбайливо випитували про подробиці невичайної для них візити. На другий день всі місцеві часописи помістили згадки і прихильні відзиви про приїзд українського Єпископа до Брандфорду.

Вже темніло за вікнами, коли Їх Екселенція ще раз дякуючи за щире привітання і ще раз уділяючи свого благословення, в супроводі духовних отців попрацювавши від'їхав в дальшу дорогу до інших місць де живе українська людина, що жде на свого Владичу. Жде на тверде пастирське слово, що несе непохитну віру, силу Великого Творця і скріплює дух до дальшої дороги життя, хоч як безпросвітня вона не була б. Так як скріпився дух вірних українців Йоркширського району в зустрічі з своїм Владикою, так і скріпився Він.

„Носимо в наших серцях невмірущу тугу за нашою Батьківщиною“

ПІД час свого третього побуту у В. Британії Владика Кир Іван видав в день св. Апостола Андрея Первозванного своє „Різдвяне Пастирське Послання“ звернене до Всечесного Духовенства і Вірних українців—скитальців, в якому м.і. говорить:

„Наше примусове перебування поза межами Батьківщини це нове свідчення про невміруще бажання нашого народу жити вільно у своїй власній державі від шкільного незалежній. Але з усіх користей найважливіша та, що, несучи терпеливо тяжкий хрест нашого вигнання в душі правдивого покаяння, ми маємо змогу переблагати Бога за наші провини відомі і невідомі та й прихилити і прискорити Боже милосердя до наших бажань і змагань.“

Промовляючи як „Пастир Ваш — скиталець такий як і ви що так як і ви не може вернутись до Рідного краю і тужить за ним так як ви“ та пересилаючи усім нам свої побажання і благословення, він дає нашому народові — вірним нашої Церкви такі поучення:

„Треба — пише він, щоби ви почули мій голос тепер, бо вапі Пастирі, наші Преосвященні Владики, що осталися у Рідному Краю, заперторені по тюрмах, чи на примусових тяжких роботах, насилувані ворогом католицької Церкви і правдивої християнської релігії, не можуть промовити до вас. Правда, їхні кайдани промовляють до нас усіх ще голосніше, як промовляли їхні проповіді і ми дякуємо Богові за те, що дав нам таких неустрашимих Владик, що не побоялись ні мук ні навіть смерті, а осталися вірні Святому Апостольському Римському Престолові, заохочуючи своїм прикладом і духовенство і цілий народ до такої самої вірності. Як колись св. Йосафат так і наші Преосвященні Владики правдиві і добрі пастирі, що по приміру Христа Спасителя нашого віддають свої душі за вісці — не завагались ні на хвилю ані не зрадили свого стада. З Москви віри не приймемо — оце слова наших Владик — бо ми хочемо жити і умерти в тій вірі, яку Христос передав апостолам на чолі із св. Петром, якого і зробив першим видимим головою своєї Церкви, щоб своїм першим Намісником на землі, а туго віру передали апостоли єпископам на чолі із наслідником св. Петра, кожноточасним Папою Римським, що також є правдивий Христовий Намісник на землі. Туго правдиву віру приніс для українського народу Великий Рівноапостольний наш князь Володимир, в тій вірі ми християнсь і зростали, тільки в тій вірі хочемо умерти. А московського патріярха ми були б готові узнати тільки під умовою, що він склонить голову перед Папою Римським і узнає його за свого зверхника, а Папа Римський приказав би нам для святого спокою нав'язати братній зв'язок з московською церквою. Але й тоді не треба було б забувати, що християнські традиції на півночі прийшли із Києва, „матері всіх руських городів“.

Не такої відповіди сподівався ворог від наших Владик, тому заковав їх у тяжкі кайдани неволі, заперторив по тюрмах адалека від їхніх вірних, бо написано — як каже Христос у Євангелії (Мар. 14, 27): „поражу пастиря і розкидаються вісці“. Але й тоді не вдалось ворогові примусити народ до зради віри батьків. Ледви дехто слабі віри дав себе збадлати, а загал нашого католицького народу остався таки вірний св. католицькій Церкві і це приносить нам честь і славу перед Богом і перед світом.

З РІЗДВЯНОГО ПАСТИРСЬКОГО ПОСЛАННЯ ПРЕСІ В. КИР ІВАНА АПОСТ. ВІЗИТАТОРА УКРАЇНЦІВ У З. ЄВРОПІ—РІК 1949

По приміру наших Владик-мучеників й ісповідників хочу і я бути вірним своїм пастирським обов'язкам і виконувати їх якнайкраще на більшу Божу славу і на спасення ваших душ. У глибині мого серця горить безастережна любов до Святої Христової Церкви і до Святого Апостольського Римського Престолу, Богом установленого на те, щоби зберігав і передавав усьому людству Христову науку без домішки якоїнебудь похибки. А рівночасно горять у моїй душі вогонь любови до цілого нашого українського народу, зокрема до вас мої Браття і Сестри Скитальці, яких Боже Провидіння через Святого Вітця передало мені в пастирську опіку.

Єпископ вказує далі кому нам треба завдячувати ті всі добродійства, яких ми зазнали в цьому страшному для нас часі на чужині, зокрема, що їх зазнала наша Церква. Треба завдячувати їх — пише він — Св. Апостольському Престолові в Римі — найдостойнішій особі Святого Отця — Христового Намісника — Папі Пієві XII, керманичеві св. Конгрегації для Сх. Церкви їх Емін. Високопреосв. Кардиналові Тіссеранові, що через його руки з Апостольського Престолу проходить вся грошова допомога на безмежні потреби наших скитальців.

Ім всім за ту батьківську любов належить з нашого боку безмежна вдячність. А докажемо її —

„вірністю для св. вселенської Церкви так, як того доказали наші неустрашимі Владики, наше духовенство, наші браття і сестри у Рідному Краю, відкидаючи просьби і грози ворожі, вибираючи радше муки і смерть як зраду прадідної католицької віри“.

В дальших частинах свого Послання Єпископ говорить про ті небезпеки, що на них є наражені вірні нашої Церкви, а до яких треба зачислити діяльність явних і тайних ворогів Української Католицької Церкви, отруйну діяльність сектантської преси та на жаль, ту акцію, яку проти нашої Церкви ведуть нез'єдинені брати наші інших віровизнань. Тимто він перестерігає загал вірних перед тими всіми шкідливими чинниками, як і перед шкідливими впливами чужини і голосом батька закликає вірних — „чу в а й т е“. А врешті звертається він до всього нашого духовенства на чужині, до наших монахів і монахинь, до питомців наших, щоб гідно виконували свої обов'язки супроти Церкви, супроти Бога і народу свого. Кінчиться „послання“ загальним Єпископським благословенням.

I врата Адові не одоліють II . . .

ДОЛЯ НАШИХ ВЛАДИК

ПОЧИНАЮЧИ від осені 1944 р. аж по сьогоднішній день наша Церква на Рідних Землях переживає справжню Голготу.

З тривогою в серці вслухуємось в той далекий гомін воюючої Батьківщини, де, в нерівному бою з червоним наїзником, кривавляться в лавах УПА наші безстрашні Герої . . .

І так в порядку останніх повідомлень, які складним шляхом наспіли з наших Рідних Земель довідуємося, яка доля остаточно зустріла наших Владик.

Як знаємо, ще в квітні 1945 р., польшевики заарештували і вивезли: Митрополита Йосифа Сліпого, Єписк. Григорія Хомишина, Єписк. Василя Чарнецького, Єписк. Микиту Будку, Єписк. Григорія Лятишевського, а згодом Єпископа Йосафата Коциловського. Але що сталося з ними, де і в яких умовах вони живуть і чи взагалі остали ще в живих, ніщо нам не було відомо. Були тільки випадкові і, інколи суперечні вістки.

Аж в останньому часі, за найновішими вістями з Батьківщини, довідуємося ось що:

З поведенням сов. владою сильного наступу на українську католицьку Церкву, виарештовано та вивезено в **В о р к у т у**, над рікою Камою всю українську католицьку Єрархію. В Воркуті, де всім вивезеним приходить ся тяжко працювати у вугляній промисловості перебуває під теперішню хвилю Львівський Митрополит Архiepіскоп Кир Йосиф Сліпий, Кир Василь Чарнецький та ще деякі священники. Така сама доля стрінула також новоіменованих генеральних вікаріїв, яких Кир Йосиф був назначив ще перед своїм арештуванням. Всі вони тяжко працюють по вугляних шахтах відокремлені один від одного, терплять голод, цингу і інші невігоди заслання. Знову Кир Никиту Будку вивезено над Озівське море. Кир Григорій Хомишин станіславський Єпископ помер 17 січня 1947. В осені цього ж року помер в православному монастирі б. Києва перемиський Єпископ Кир Йосафат Коциловський.

В районі Воркути, де зараз перебуває на тяжких примусових роботах око 7 мільйонів засланих загинуло багато наших священників, а м.і. старенький ігумен оо. Студитів о. Климентій Шептицький — брат покійного львівського Митрополита.

Іх Ексц. Високопреосвященний Йосиф Сліпий, Митрополит Галицький і Львівський

В неменш трагічних умовах помер карпато-український Єпископ Рогожа, про якого на початку 1948 була вістка що згинув під колесам сов. танка.

Та попри безнастанні переслідування вірних Пастирів нашої Церкви, попри все знущання страшного ворога над всіми, що вірно стоять міцно при своїй прадідній вірі, ідея нашої Церкви далі живе в душах народу і наше церковне життя на землях Батьківщини продовжує розвиватися в дуже тяжких і складних обставинах. Рештки священників, що ще досі якось врятувались перед масовим винищенням збирають потайки, по лісах, громади своїх вірних і там на відлюдді в великій тайні — наче за перших часів християнства, відправляють для них католицькі богослуження.

І так то в ті страшні для Церкви нашої і нашого народу дні справжньої Голготи, як же правдиво і переконливо звучать слова Христа про церкву що „і врата Адові не одоліють II“ . . .

Слова Святішого Отця

ЯК кожного так і того року св. Отець Пій XII виголосив в Навечеря Різдва Христового велику радісну промову до вірних Католицької Церкви усього світу. Його промова — десята з черги — була присвячена тим всім питанням нашого часу, які непокоять сучасне людство. Зокрема на увагу заслуговують ті місця промови, в яких Наслідник св. Петра говорив про переслідування Католицької Церкви, маючи на увазі і в тому числі Українську Католицьку Церкву, яка передовсім терпить від цього переслідування.

Величні героїства

„Тяжкі досвіди, що Іх Церква зазнала через війну і повонне положення, болючі втрати і тяжкі шкоди, що її засмутили, зробили її енергію і відпорність ще тривкішою і задовільнішою; бита бурями і бурунами заховала вона непорушною і непошкодженою своєю життєвістю і серед народів де признаватись до католицької віри справді значить зазнавати гонення, знайшлися і далі знаходяться тисячі героїв, що без страху перед кайданами і смертю не клоняють коліна перед Ваалом могутності і сил. Ширший загальний адебітський не знає їх імен; та вони записані не стертими буквами на сторінках Церкви...“

Болючі втрати

„Все таки хоч постійність і рішучість стільки братів по вірі є для нас джерелом радості і святого задоволення, не можемо звільнити себе від обов'язку згадати і за тих, яких думки і почування мають на собі печать душі і труднощів доби. Скільки то потерпіло у вірі, скільки заломилося у вірі визнавання Бога! Скільки то затроєних лицемством та ворожим відношенням до Церкви стратило свіжість і ясність віри, яка була досі підпорою і світлом їхнього життя! Інші нагально вирвані і викинені з рідної землі блукають наосліп наражені, передовсім молоді, на духовний і моральний упадок, якого небезпеки не можна не доцінювати. Материнське око Церкви слідує за тими душами, хвилено втраченими або захитаними... Вона чекає: чекає повороту тих синів і думає якби то знайти відповідні способи та приспівити ту годину. Тому вона не вагається перед жодною жертвою; для цього жоден труд для неї не є за великий, вона на все готова...“

Скільки ж бо правди, гіркої правди наших днів в оцих словах Святішого Отця! Чи то мова про переслідування Церкви, чи отих безіменних героїв, що волюють тисячами вмирати, ніж вирікатися своїй вірі католицької! А й правдою є і те, що багато синів Церкви зблудило зі свого шляху і на яких поворот вона — Церква наша і її Голова — Апостольський Наслідник ждуть...

Глибокою турботою пронизані ті слова Святішого Отця, в яких він говорить про загрозу нової війни:

„Ще ніколи після закінчення війни люди не жили в такому напруженні як сьогодні і так пригноблені загрозою нової війни і тугою за миром. Стоять вони між двома противними бігунами. Одні повтаряють собі давнє прислів'я, вправді не вповні фальшиве, але яке легко зле зрозуміти і якого часто надживано:

Представник Св. Отця у В. Британії Іх Ексц. Архипіскуп Годфрей — лану наша церква на цьому терені нас багато де заважачення

„сі віс падем, пара бель-юм“ — „коли хочеш миру, то готуйся до війни“. Інші знову хочуть знайти вихід у формулі: „мир за всяку ціну“! Обидві сторони хочуть миру, але обидві наражають його на небезпеку. Перші тому що викликають недовіру, а другі тому що додають певності тим, хто готує новий напад. Обидві сторони мимохіть наражають на небезпеку справу миру і то саме тоді, коли людство придавлене тягарем воєнних дій з тривожною думкою на нові і ще тяжчі конфлікти, дрожить на саму згадку про майбутню катастрофу“.

Тимто й Св. Отець пригадує вірним яке є і яким повинно бути —

Правдиве християнське прагнення миру:

Воно походить від Бога, його оружжям є молитва і любов, його легко пізнати, а саме:

„Йдучи за Божою заповіддю миру воно (тобто християнське прагнення миру — ред.) ніколи не робить випадку війни, але навіть не грозять війною з причини прстїтку чи національної честі. Воно вистерігається, щоб не уживати зброї в обороні прав, які хоч слушні, однак ніяк не оправдують ризику запалити пожежу во всім його жалючим наслідками так духовними як і матеріальними...“

І застановляючись над тим, як можна встановити справжній мир в християнському розумінні Святіший Отець стверджує, що одним із найбільших засобів до того є

Єпископ Ноттінггаму Едвард Елліс

ЩИРИЙ ПРИЯТЕЛЬ УКРАЇНЦІВ

До багатьох наших приятелів у Великій Британії, зокрема з числа англійців-католиків мусимо безсумнівно зачислити Єпископа Ноттінггаму Едварда, який неоднократно дав докази свого щирого і дружнього ставлення до нас скитальців на цьому терені. Він один з перших церковних Достойників, що поставився до нас — приязно, стараючись зрозуміти наші потреби. Доказом цього його особисте піклування, в характері голови Комітету Опіки над скитальцями, долею українських добровільних робітників, яким так багато присвячує уваги.

З нагоди Різдва Христового Єпископ Едвард звернувся до українців католиків у В. Британії з окремим різдвяним посланням, в якому між іншим пише:

„... Я хотів би вам всім розповісти, як глибоко і сердечно католики Англії і Валії перейняті тяжким становищем, в якому ви тепер опинились. Ми знаємо, що релігійні переслідування і утиски є головною причиною цього, що ви покинули вашу батьківщину...

... Убогі і позбавлені батьківщини ви прибули до цього краю, але ви несете з собою безконечно коштовний скарб у ваших серцях — вашу святу віру. Будьте католиками не тільки по імені і не тільки на словах, але і насправді у ваших ділах“.

Крім того Єпископ Ноттінггаму як голова Єпископського Комітету опіки над скитальцями підкреслює у своєму посланні ті шляхетні цілі, які привели до його заснування.

... Мій Комітет створений передовсім для заспокоєння потреб ваших душ. Він намагається вишукувати духовних з вашого народу і вашої мови, намагається увести їх в контакт з вами, допомагає вам у ваших справах з державною владою і підпомагає. Однак його спроможності грошові дуже обмежені. Тому ви не можете бути петерселівими, коли ваші прохання не завжди будуть надійно полагоджувані...

Вірні нашої Церкви на Британських островах багато завдячують шляхетній християнській допомозі з боку католицьких кіл В. Британії, які гордяться тим, що у своєму проводі мають таких гарних і цінних провідників як Кардинал Гріффін чи Ноттінггамський Єпископ Едвард Елліс.

Солідарність народів проти загарбництва:

... Правдиве християнське прагнення миру є силою, а не слабкістю чи слабкою резигнацією... Нарід загрожений нападом або що вже став жертвою несправедливого нападу, якщо хоче думати і діяти по християнськи не може бути пасивно байдужий; тим більше солідарність у сім'ї народів не дозволяє другим поводитися ніби звичайним глядачам у положенні безтурботної неутральності...

Тимто по словам Святішого Отця, в час, коли панує насильство треба йому протиставитися, але не пасивністю чи неутральністю, а активним діянням, бо пасивність народів чи їх неутральність — каже він — додає „певности і відваги спрчинни-

кам і прихильникам загарбництва, змушуючи поодинокі народи полишені власній долі, збільшувати без кінця своє зброєння“...

І тому Св. Отець закликаючи весь світ по-щирому і по-християнському виявити щире і християнське прагнення миру, каже не забувати при тому за оті прислів'я, що виправдовується практикою історичних процесів, а яке звучить: „Хочеш миру, готуй війну“, тобто будь сторожкий повсякчасно і не дай себе заскочити тим, що хочуть загарбати твою волю силою.

Святий Теодор Кентерберійський

ПАТРОН УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ
В ЛЬОНДОНІ.

НАША перша українська католицька церква на Британських островах в Лондоні обрала своїм патроном св. Теодора з Кентербері. Цей вибір, одної з найвизначніших постатей серед подвижників Христової віри, якого культ високо процвітає у всьому католицькому світі, а зокрема серед католиків В. Британії, — не був зовсім випадковий. Саме його обрали ми патроном нашої першої церкви на цій землі — церкви наших скитальців, бо і він — св. Теодор, подібно як і ми був переслідуваний за свою віру і він як і ми мусів шукати собі пристановища далеко поза межами батьківщини. Тож, коли говоримо про нашу українську католицьку церкву в Лондоні, вважаємо вказаним познакомити наших вірних з життям і діяльністю її Патрона.

Св. Теодор уродженець міста Тарс в Малій Азії, що була батьківщиною Св. Апостола Павла. Уроджений в 602 році, він як юнак вступає в Чин Св. Василія Великого і в ньому одержує першу основу, а згодом і вищу освіту, завдяки якій стає одним з найбільших вчених свого часу. А були це часи дуже бурливі, часи коли треба було боротись християнській вселенській церкві з зовнішніми ворогами, до яких тоді м.і. належало плем'я Сарацинів, що і нищили осередки, де проживали християнські громади,

Це було на 60-му році життя св. Теодора, коли під час одного з нападів Сарацини прибули в провінцію Селевкію і її сплюндрували. Тоді то, не маючи змоги далі перебувати у своєму Тарсі, Теодор залишає рідне місто і з іншими монахами подається до Риму, де перебуває деякий час в одному з численних Василіянських монастирів. Два роки пізніше до столиці християнського світу — Риму, прибуває делегація від тодішніх британських володарів — князів, з проханням приділити їм на становище примата В. Британії — Кентерберійського

Архiepіскопа Деуседіт, — який помер в 664 році, нового наслідника.

Тодішній римський Папа Віталій, ідучи за радою аббата Адріяна призначає на це високе і відповідальне становище, яким було в тодішніх часах кентерберійське єпископство, Теодора, що мав додаткове прізвище „Філософа“. Його — цього визначного вченого-монаха вважали тоді в Римі за найбільш достойного зайняти це становище представника папського престолу на британській землі.

І справді у березні 668 р. Папа Віталій особисто висвячує Св. Теодора, який таким чином став першим англійським єпископом, що одержав свячення з рук Святішого Отця. Таким чином вперше від 70 років, від коли

„Первіе обнищав житейских, міру распялся вси Преблаженне, от Тарса и Рима во Англію пришеи вси, и билъ вси свѣтильникъ пресвѣтлый Кантерберійскій Церкви, юже просвѣщ, мгли прелестныя избавилъ вси, Отче нашъ Теодоре, и насъ просвѣти молитвами Твоими, в двѣдшний деньъ память Твою почитающихъ“. Тропар: Глас 4.

19 вересня: Празник Св. Теодора Кентерберійського.

то Св. Августин проводив на терені В. Британії свою місіонарську працю, Свята Столиця вислала знову свого визначного представника до Англії — Св. Теодора, щоб він в її імені обняв становище Кентерберійського Архiepіскопа. Виїхав він туди в товаристві аббата Адріана, єпископа Бадукінга званого пізніше як Св. Бенедикта. Дорога тривала майже рік (бо це були часи дуже складної і тяжкої комунікації) і за той час Св. Теодор зумів навчитися англійську мову.

Прибувши до Кентербері, Св. Теодор зайняв призначене йому становище, а було це в 669 році, за часів панування короля Егберта, який, як і його вірні, щиро і з радістю привітали свого нового архієпископа.

Та не тільки цей король, але і інші англійські князі і все англійське духовенство прийняло його з радістю. Таким чином став він, як пише один з істориків церкви, першим Архiepіскопом, якому повинувалась вся британська Церква. Невдовзі після того Св. Теодор почав відвідувати всі осередки тодішнього життя у В. Британії і почав розвивати широку

діяльність на полі поширювання і зацілювання наук Христової віри серед місцевого населення.

„Тяжко в коротких словах сказати, пише один з церковних достойників того часу — скільки то Св. Теодор, як намісник Апостольського Престолу, вчинив для добра Церкви за час свого більш як 21 річного перебування на тому становищі . . . Ще ніколи досі В. Британія не переживала таких прекрасних часів“ . . .

Умер Св. Теодор в 690 році на 88 році життя і записався в історії англійської Церкви, як один з найбільших її подвижників.

Таке було життя і такі заслуги Св. Теодора, одного з найбільше вчених католицької Церкви, визначного ченця Чину Св. Василія Великого, що удостоївся бути першим найвизначнішим представником Апостольського престолу у В. Британії, а згодом став переведений в почит святих католицької Церкви.

Ми в особі Патрона нашої церкви, що як і ми був скитальцем, вбачаємо постать повну святости і великого Символу.

ПІДСУМКИ ДОСЯГНЕНЬ І НАПРЯМНІ ДАЛЬШОЇ ПРАЦІ (СОБОРЧИК УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ)

ОСТАННІ два дні свого побуту на терені Великої Британії Преосв. Кир Іван Бучко посвятив внутрішнім справам нашої Церкви. Заледви вернувся з відвідин терену, скликав до Лондону, до власної церковної домівки, Соборчик укр. кат. Церкви. У Соборчику взяли участь: о. декан Жан ЧСВВ, о. кан. Д. Лопатинський, о. кан. Ю. Гірняк, всечесні оо. А. Годис, С. Колянківський, Е. Кордуба, О. Маркевич, А. Бабій, М. Ратушинський, М. Габак, В. Паславський, Я. Гаврилюк, І. Патрило, др. В. Дзьоба, др. П. Дячишин і принагідно перебуваючий в Лондоні др. І. Прашко (Рим).

Владика Кир Іван скликав Соборчик, щоби спільно з священниками нарадитися над різними справами, зокрема над тим, як нашій Церкві принести якнайбільше овочів для Божої Слави і добра українського народу. Ціллю Соборчика було подати поодиноким священникам вказівки, пізнати недостаті й небезпеки, положити і доповнити напрямні у будучій душпастир-

ській праці.

У своєму вступному слові Преосвящений Владика підчеркнув великі осяги українців громадської організованості, але разом звернув увагу, що громадські організації не зможуть заступати Церкви. Вони зв'язані в часом, з діючими особами чи настроями і зі зміною осіб зміниться також сила, напрямні і навіть життєздатність даних установ. Основою нашого національного життя і одинокою основою етики й моралі у житті одиниці, родини й народу може бути лише Христова Наука під проводом непомильної Божої Установи, якою є кат. Церква. Преосвящений Владика є того переконання, що коли не розвинемо потужної діяльності над розбудовою кат. Церкви в нашому народі, то в короткій будучині і наші громадські організації втрачуть свою силу. Владика підчеркнув, що кожний хто здержує чи вупиняє розбудову кат. Церкви в народі, той діє на шкоду цілого народу і є інструментом часто, несвідомим, в руках ворогів.

Однею з головніших точок нарад і дискусій був доклад о.др. П. Дячишина про „Правне положення укр. кат. Церкви на еміграції“. В наслідок лихоліття по другій світовій війні велике число наших вірних і священників опинилося в західній Європі на територіях, що під церковним оглядом підлягають юрисдикції місцевих латинських Єпископів. Намісник Христовий, теперішній Папа Пій XII створив для українців окрему Апостольську Візитатуру на цілу Західню Європу, а Апостольським Візитатором призначив Їх Ексцеленцію Кир Івана Бучка, з персональною юрисдикцією Єпископа Ординарія над всіми українськими священниками і вірними. В той спосіб українці не підлягають юрисдикції місцевих латинських Єпископів, а весь заряд і адміністрація церковним життям спочиває в руках Преосв. Кир Івана. Таким чином єдині українці з усіх скитальців-католиків мають свою окремішню церкву в той час, коли інші католики, латинського обряду є включені в місцеві парохії-дієцезії. Тепер треба лише подбати, що українці зуміли якнайвидше поставити своїм власними силами свої храми-церкви, свої твердині духа.

В здійсненні цієї справи натрапляється на багато труднощів. Влада Апост. Візитатора не є територіяльна, а персональна і всі справи територіяльної юрисдикції, як купно-будова храмів на брит. території мусить бути узгоджена з англійськими католицькими владиками. Питання це нове і англійці католики вперше зустрічаються з тією справою, що на їх власній території живуть українці, які можуть під своїм окремим проводом, установленим Апостольською Столицею розбудовувати свою українську католицьку Церкву.

Обставини вимагають від нас великої посвяти і жертви. Католики в Англії творять лиш малий відсоток і лиш ступнево здобувають собі права. Їх ставлення до не-католицьких віровизнань мусить бути рішуче. Тут проходить завзята боротьба за душу дитини, за св. Тайну подружжя нерозривного, боротьба за свої католицькі школи. Та сама небезпека грозить і нам і ми теж мусимо відповідно себе zorganizувати і забезпечити свої власні права. Обставини вимагають від нас точного розрізнювання справ громадсько-політичних, де всім українцям необхідно йти одною лавою і де не сміє бути якогось поділу, від справ релігійних-церковних, де вірні мусять належати і підчинятися приписам своєї Церкви.

Участь в некаатолицьких Богослуженнях заборонена, бо лише одна Церква є правдива, а участь у двох віровизнаннях доводить до цілковитої байдужності, а врешті до атеїзму і безбожництва.

Тут не йдеться про якийсь поділ громадського життя, а про життєву необхідність зберегти ті цінності християнства, що єдино правдиві знаходяться в католицькій Церкві, цінності, що їх мусимо принести з собою на Рідну Землю — в Україну. Мусимо використати ту батьківську щедрість Апостольської Столиці, що створила для нас українців католиків окрему Апостольську Візитатуру, щоб зберегти ті цінності християнства, які знаходяться ще у східній католицькій Церкві. Св. Отець хоче не лише того, щоб українці і на скитальщині жили згідно зі своїми старими звичаями — традицією своєю, але також щоб вони зберегли і розвинули свою питоменну католицьку церковну організацію, яку ворог жорстоко переслідує на Рідних Землях.

Прелегент звернув увагу всім священникам, що треба постійно пояснювати нашим вірним ті великі завдання, що на нас накладає теперішній час. Треба закликати всіх вірних доброї волі до витривалості і наполегливої праці над розбудовою східньої католицької Церкви. Треба покласти сильні і тривкі основи під нашу будучність та наше церковне і національне життя. Бо чим краще розбудуємо свою церковну організацію, чим глибше в душу кожного вірного українця увійдуть науки і засади Христові тим сильніша і більш незнищима буде сила нашого народу.

По рефераті відбулась довга оживлена дискусія, під час якої присутні пан-отці висказували спостереження, ділились своїми заввагами та з'ясовували труднощі своєї праці.

Наприкінці забрав слово сам Преосвящений, який між іншим зарядив, щоб :

1. Кожний священник обов'язково передавав до централі в Лондоні 1/4 частину своїх доходів для зміцнення розвитку нашої церковної організації у В. Британії.
2. Централь української католицької Церкви в Лондоні має перевести по змозі якнайшвидше спис всіх українців-католиків на цьому терені.
3. Централь української католицької Церкви в Лондоні має пригадувати-

СОБОРЧИК УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ В ЛЬОНДОНІ

Сидять з лівої сторони: о. С. Меліниківський, о. кан. Д. Лопатинський, Іх Ексц. Мир Іван, о. дек. Й. Жан ЧСВВ, о. кан. Ю. Гіриак, Стоять (з лівої сторони): о. І. Патріло, о. М. Габан, о. Е. Нордуба, о. др. В. Дзьоба, о. М. Ратушинський, о. др. І. Прашке, о. А. Бабій, о. А. Годис, о. др. П. Дячишин, о. О. Мариневич, о. В. Паславський і о. Я. Гаврилюк

ся над можливістю видавання ідеологічного журналу, щоб подавав оцінку подій і проблем з християнського становища.

До цієї праці не вистарчить сил самих священників, які не мають навіть змоги відвідати всіх своїх вірних. До неї треба притягти всіх світських людей доброї волі. Бо сьогодні Церква вже не є приватною справою священників чи поодиноких побожних людей. Вона є основною проблемою нашої будучності, нашого дальшого існування. Тимто й вірні не сміють стояти з боку і приглядатися пасивно, але навпаки вони мусять активно включатися в організацію церковного життя і ставати до праці на її полі.

Сьогодні йде великий змаг двох ідео-

гій: матеріялістичної — невірничої під проводом Кремля і християнської під проводом правдивої Церкви побудованої на Петровій скалі. Іншого виходу нема, як тільки стати по одній чи по другій стороні. Незалежно від того чи Україна вернеться назад до основ християнства, незалежно від того чи існуватиме Європа, чи розсиплеться в своїй руїні, католицька Церква залишиться однаково правдивою і життєздатною. „Небо і земля минеться, а йота зі закону Божого не минеться“. Пам'ятаймо про те і пам'ятаймо, що лиш через боротьбу, жертву і посвяту, через хресну дорогу і Голготу можна дійти до перемоги — до Воскресення.

о. др. Петро Дячишин.

„Але Ви — вибраний рід, священство царське, народ святий, люд власности, щоб зніщати чесноти Того, Хто покликав був нас із темноти до дивного світла Свого“ (І. Петро 2, 9).

Addresses of the Ukrainian Catholic Priests in Great Britain and their Area for Services

(Адреси українських католицьких священників у В. Британії і округ їх обслуговування)

1. London Centre — осередок Лондон:

Very Reverend Father Josaphat Jean, O.S.B.M. (о. Дек. П. Жан, ЧСВВ), 143 Saffron Hill, London, E.C.1.

Very Reverend Damian Lopatynskyj (о. кап. Д. Лопатинський), 143, Saffron Hill, London, E.C.1.

Reverend Petro Diaczyszyn, D.D. (о. др. П. Дячишин), 143 Saffron Hill, London, E.C.1.

Area for Services — обслуговують всі церкви і гостелі в: Monmouth, Hereford, Worcester, Warwick, Buckingham, Oxford, Gloucester, Somerset, Devon, Cornwall, Dorset, Wilts, Hants, Berks, Middlesex, Surrey, Sussex, Kent, Herts and Essex.

2. Manchester Centre — осередок Манчестер:

Very Reverend Justin Hirniak (Всч. о. кан. Ю. Гіряк), 36, Bosworth Square, Rochdale, Lancs.

Reverend Stephan Kolankiowski (о. С. Коляківський), 4, Norfolk Street, Strangeways, Manchester.

Reverend Wolodymyr Dzioba, D.D. (о. др. В. Дзюба), 21, Bride Oak, Cheetham, Manchester.

Reverend Jarema Hawryluk (о. Я. Гаврилюк), 21, Bride Oak, Cheetham, Manchester.

Area for Services — обслуговують:

Lancs, Ches, Shrops, Stafford, West Derby, Lyme, Ashbourne, Hathesage, Flint, Denbigh, Caernarvon, Anglesey, Merioneth, Montgomery, Radnor, Cardigan, Pembroke, Carmarthen, Brecknock and Glamorgan.

3. Scottish Centre — осередок Шотландія:

Reverend Alexander Babij (о. А. Габіт), c/o Mrs. McRobie, 32, Broughton Place, Edinburgh.

Reverend Mykola Habak (о. М. Габак), 8, Brunton Place, Edinburgh 7.

Area for Services — обслуговують:

Scotland, Cumberland, Northumberland, Westmorland and Durham.

4. Bradford Centre — осередок Братфорд:

Reverend Michael Ratuszynskyj (о. М. Ратушницький), 32, Peel Square, Lumb Lane, Bradford, Yorks.

Reverend Wasyl Paslawskyj (о. В. Паславський), 32, Peel Square, Lumb Lane, Bradford, Yorks.

Area for Services — обслуговують: Yorkshire.

5. Nottingham Centre — осередок Ноттінгем:

Reverend Alexander Markewycz (о. О. Маркевич), Tattershall Thorpe Hostel, nr. Coningsby, Lincs.

Area for Services — обслуговує:

Nottingham, Lincoln, Rutland, Leicester and East Derby.

6. Cambridge Centre — осередок Кембридж:

Reverend Emanuel Korduba (о. Е. Кордуба), 5, Ship Lane, Ely, Cambs (Mrs. Norden).

Area for Services — обслуговує:

Norfolk, Suffolk, Cambridge, Huntington, Northampton, Bedford.

Reverend Antin Hody (о. А. Годис), Hillside Monastery, Potters Bar, Middlesex (for Ukrainian Catholics in the Polish Army (обслуговує українців-католиків у польським війську)).

Хроніка

У місяці грудні 1948 прибули з Німеччини до В. Британії Всч. о. кан. *Дам'ян Лопатинський* (копійний довголітній Парох церкви Успення Прсв. Богородиці у Львові) і о. *Василій Паславський*.

* * *

З кінцем січня ц.р. виїхав до Аргентини о. *Ізидор Патріло*, що досі обслуговував табори в Шотландії.

* * *

На основі зарядження Преосвященного Єпископа Кип Івана Бучка приїжджають до Англії на душпастирську працю Всч. оо. *Роман Музичка* і *Юрій Спалітакевич*. Оба згадані отці закінчили свої теологічні студії в Українському Католицькому Семінарі в Кулембургу в Голландії, де були висвячені Єпископом Кип Іваном.

С В. Є В А Н Г Е Л І Я

Господа нашего Ісуса Христа, Рим 1946

512 сторінок друку, ціна 5 шілінгів.

Можна набувати надсилаючи гроші на адресу:

"OUR CHURCH", 143, SAFFRON HILL, LONDON, E.C.1.

О Г О Л О Ш Е Н Н Я

Порядок Богослужень в Українській Католицькій Церкві в Лондоні:

Щоденно в год. 7 і 8-й рано

В неділі і свята в год. 9-й (читана Сл. Божя) а год. 10.30 — співана з проповіддю.

Нагода до св. сповіди — кожного дня рано перед Службою Божою, та кожної суботи ввечорі від 6-8.

Українська католицька преса у світі

I. Австрія:

Життя й Словес: A. Moch, Innsbruck — Mühlau, Postfach Nr. 27, Austria.

II. З'єднені Держави Північної Америки:

1. „Шлях“ — „The Way“, 816, North Franklin Street, Philadelphia, Pa., U.S.A.
Український католицький тижневик. Видає корпорация „Апостолят“. Передплата на рік 2,00 дол.

2. „Місіонар“ — „The Missionary“, 832 North 7th Street, Philadelphia, Pa., U.S.A.
Урядовий Орган Апостольства Молитви й Братства Найсвятіших Тайн в Америці. Виходить кожного місяця. Видають Сестри Василіянки. Передплата на рік виносить:

У Злучених Державах, 1 дол.

У Філадельфії й Канаді, 1, 25 дол.

3. „Америка“ — „Amerika“, 817, North Franklin Street, Philadelphia, Pa., U.S.A.
Урядовий орган „Провидіння“ — Товариства Українців Католиків в Америці. Виходить три рази на тиждень. Передплата:

В Злучених Державах річно, 4,00 дол.

В Філадельфії, 5,00 дол.

4. „Новач“ — „The Arc“, 311 West North Street, Stamford, Conn., U.S.A.
Видають Сестри Місіонарки Покрови Божої Матері (місячник). Річна передплата, 3,00 дол.

III. Бельгія:

1. „Голос Христа Чоловікалюбця“ — „La voix du Christ. Ami des Hommes.“ „De Stem Van Christus Menschen minnaar“. Редакція: R. P. M. Hermaniuk
Адміністрація: R. P. C. Bilcke, 3, Steenaert, St.-Truiden, C.Ch.P. Nr. 4156.33.

IV. Бразилія:

1. „Праця“ — „Pracia“ — Prudentópolis Paraisa, Brasil. Direktor: Pe. Dr. Jaao Roga, O.S.B.M.

Український тижневик у Бразилії. Видають оо. Василіяни у Прудентополі.

Річна передплата:

Бразилія, 30, 00 кор.

Аргентина, 7,00 песів.

Злуч. Держ. Америки, 2,00 дол.

Європа, 2,50 дол.

2. „Український Місіонар“ — „Missionario Ucrainiano“ по Brasil.

Пресвятого Ісусового Серця в Бразилії.

Річна передплата, 15,00 дол.

Видають оо. Василіяни, Прудентополь (місячник).

V. Велика Британія:

1. „Наша Церква“ — „Our Church“, 143, Saffron Hill, London, E.C.1.

Квартальник. Видає Українська Католицька Церква у В. Британії в Лондоні.

VI. Канада:

1. „Світло“ — „The Light“, Basilian Fathers Press, Mundare, Alta, Canada.

Український релігійний двотижневик. Видають оо. Василіяни. Річна передплата, 1,00 дол.

2. „Українські Вісті“ — „Ukrainian News“, 10012-109, St. Edmonton, Alta, Canada.
Український католицький тижневик:

Річна передплата:

В Канаді, 2,50 дол.

Поза Канадою, 3,00 дол.

3. „Будучність Нації“ — „The Future of the Nation“, Mr. Dm. Kobrinaky, Box 281, Smuts, Sask., Canada.

Орган Братства Українців Католиків Канади. Виходить два рази в місяць. Річна передплата, 1,50 дол.

4. „Голос Спасителя“ — „The Redeemer's Voice“, Catherine Street, Yorkton, Sask., Canada.

Релігійний місячник. Видають оо. Редemptористи. Річна передплата:

В Канаді, 1,50 дол.

Поза Канадою, 1,75 дол.

5. „Юнацтво“ — „Youth“, 8317-105 Street, South Edmonton, Alberta, Canada.

Орган Українського Католицького Юнацтва. Річна передплата, 1,00 дол.

VII. Німеччина:

1. „Христос Наша Сила“ — „Christ our Power“, Mittenwald, Jäger-Kaserne, Germany-Bavaria, U.S.A. Zone.

2. „Християнський Голос“ — „Christian Voice“ — weekly. „Christliche Stimme“ — Wochenzeitschrift.

Видає Українське Християнське Видавництво.

Адреса адміністрації: München — Ramersdorf, Ayingerstr. 17/11.

Адреса редакції: München, Leopoldstr., 54/1, Germany.

3. „Обнова“ — „Obnova“ — München, 8, Ramersdorf, Ayingerstr. 17/11, Germany
Бюлетень Товариства Українських Студентів Католиків.

VIII. Франція:

1. „Слідами Малої Святої“ — „Sur les traces de la petite Sainte“, 15, Square Cote St.-Thibault, Bois-Colombes R. France.

Передплата:

В Франції, 100 фр. (річно).

Закордоном рівновартість у кращій валюті.

2. „Вісник“ Української Католицької Місії у Франції:

186, Blvd. St. Germain, Paris, France.

Оцим доводимо до відома, що починаючи з наступним числом „Наша Церква“ появлятиметься періодично (як кварталник).

„НАША ЦЕРКВА“ — буде присвячена проблемам українського християнсько - суспільного і національно - культурного життя.

„НАША ЦЕРКВА“ ставить своїм першим завданням виконати ту прикру прогалину, яку відчуваємо на цьому терені, у розгляді основних проблем нашого життя на чужині зо становища нашої української католицької церкви і національно-державних та культурних цілей нашої української спільноти.

Впевнені в тому, що наш український загал на цьому терені зрозуміє необхідність і вагу такого саме видання—звертаємось з гарячим закликом піддержати наш видавничий почин так морально як і матеріяльно, та вже заздалегідь складати зголошення на передплату нашого журналу.

Одне число — об'єму ок. 36 сторінок друку коштуватиме 2 шил. За усіми подробицями і інформаціями просимо звертатися на адресу:

“OUR CHURCH,” 143, Saffron Hill, London, E.C.1.

За Видавництво „НАШОЇ ЦЕРКВИ“ —

Парохіяльна Рада Української Католицької Церкви в Лондоні.